

Gazetka szkolnego globtrotera

Rok szkolny 2018/2019 pod hasłem - *Przez siedem kontynentów*

Z okazji Nowego Roku 2019 życzymy:

Marzeń, o które warto walczyć. Radości, którymi warto się dzielić. Przyjaciół, z którymi warto być i nadziei, bez której nie da się żyć. Wszystkiego najlepszego w Nowym Roku 2019 składają : Beata Jamrocha i Jakub Śleziak

Autor wydania - Jakub Śleziak, opiekun Beata Jamrocha

Nr 3 styczeń – **Zaskakująca i tajemnicza Afryka**

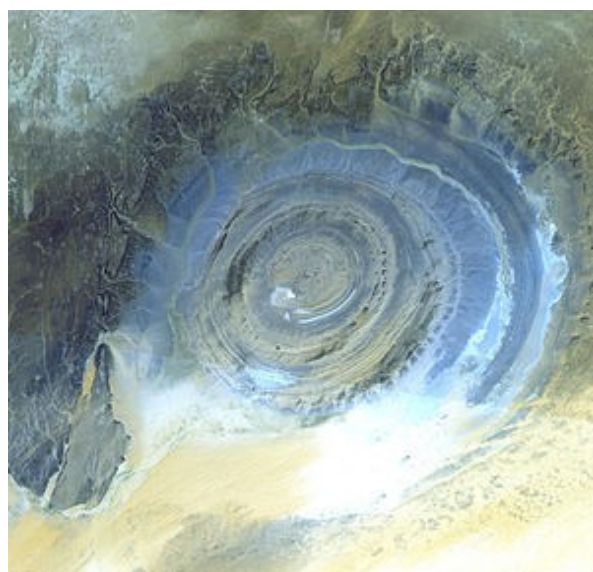
Świat jest zdumiewającym miejscem. Ciągłe trafimy na zaskakujące z pozoru oczywiste fakty naukowe. Dlatego można stwierdzić, że nasza mała planeta jest podobna do dużej, grubej encyklopedii czekającej dopiero na odkrycie. Trzęsienia ziemi, tsunami, tornada, erozja, zorza polarna... z pewnością nie są najbardziej zaskakujące. Zapraszamy w naszej gazecie na krótką wędrówkę w poszukiwaniu absolutnie niezwykłych dziwów natury. To niemożliwe... - sami zobaczcie!

W trzecim numerze poznamy niesamowite miejsca, piękne krajobrazy oraz osobliwości przyrodnicze Afryki. Zapraszamy do wspólnej wędrówki.

W tym numerze: „oko” Sahary, afrykańskie pingwiny, piramidy w Sudanie, znikające jezioro Czad, delta Okavango, baobaby madagaskarskie, Park Masai Mara w Kenii, afrykańskie hity, Nyiragongo

Oko Sahary

Struktura Kalb ar-Riszat w Mauretanii, znana także jako Oko Sahary, przez długi czas uważana była za efekt uderzenia meteorytu. Jednak dokładne badania nie wykazały żadnych śladów metamorfizmu uderzeniowego. Obecnie uznawana jest za pozostałości niedoszedłego wulkanu. Struktura o średnicy 40 kilometrów jest doskonale widoczna z satelity.

Afrykańskie pingwiny

Jeszcze na początku XX wieku na tym kontynencie żyło około 4 milionów pingwinów. Teraz jest ich 55 tysięcy i grozi im wymarcie. Pingwiny przylądkowe, bo o nich mowa, żyją na południowych krańcach RPA (zwane są również tońcami). Potrafią one nurkować nawet do 130 m i poruszać się z prędkością 20 km/h. Ich masa ciała nie przekracza 5 kg, charakterystyczne czarne plamki na klatce piersiowej są odpowiednikami naszych linii papilarnych. Są monogamistami.

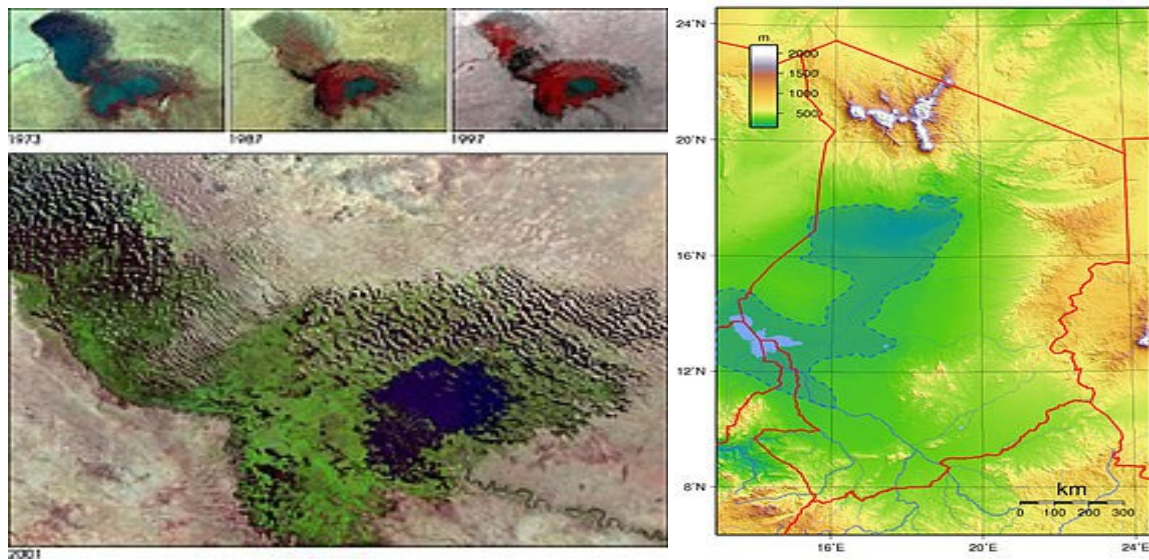
Piramidy w Sudanie

Kolejna ciekawostka, która z pewnością zaskoczy niejednego czytelnika. Jak się okazuje, to Sudan, a nie Egipt, może poszczycić się największą liczbą piramid. W Sudanie znajdziemy co najmniej 233 piramidy, z czego zlokalizowane są one przede wszystkim w okolicach miast takich jak Al Kurru, Nur, Gebel Barkal oraz Meroe. Większość z nich posiada od dwudziestu do trzydziestu metrów wysokości, charakteryzowały będą się jednocześnie dosyć stromymi ścianami. Dla porównania, liczba piramid w Egipcie wynosi około 110.

Znikające jezioro Czad

Jeszcze w latach 60. XX wieku jezioro Czad znajdowało się na terytorium czterech państw: Czadu, Kamerunu, Nigru i Nigerii. Jego powierzchnia w zależności od pory roku – wahała się od 22 tys. do 68 tys. km². Jeszcze tysiąc lat temu było największym jeziorem na świecie – zajmowało powierzchnię zbliżoną do wielkości Polski. Obecnie jego połąć nie zajmuje więcej niż 1,5 tys. km², a według niektórych danych – nawet 1,35 tys. Hydrolodzy już nie biją na alarm, gdyż diagnoza postawiona kilka lat temu jest wyrokiem śmierci. Jezioro Czad zniknie w ciągu najbliższych 35 lat.

Zdjęcia jeziora Czad na przestrzeni lat 1973–2001

Delta Okawango

Delta Okawango – największa w świecie delta śródlądowa rzeki Okawango, uchodzącej do istniejącego niegdyś jeziora Makgadikgadi. Jezioro to wyschło około 10 tysięcy lat temu i obecnie na jego miejscu znajduje się kotlina Kalahari, której ok. 15 000

km² nawadniane jest za pośrednictwem delty Okawango. Uchodząca do niej rzeka obecnie w końcowym swoim odcinku coraz bardziej zwalnia bieg, tworząc rozlewiska i podmokłe wyspy zarośnięte trawą i trzciną. W dalszej części bagniska stają się coraz mniej grząskie, aż przechodzą w stepowo-pustynny obszar Kalahari. Część wód z delty Okawango zasila jezioro Ngami.

Baobaby madagaskarskie

Aleja Baobabów to najczęściej fotografowane miejsce Madagaskaru. Baobaby naturalnie ustawione w kilkudziesięciometrową aleję są symbolem wyspy. Ich przypuszczalny wiek to ponad 700 lat. Drzewa te osiągają 5-30 m wysokości i mają bardzo gruby pień - 7 m (do 11 m) średnicy. Na Madagaskarze występuje 6 gatunków baobabów. Aleja Baobabów znajduje się około 25 km od Morondawy. Jest miejscem nieprawdopodobnym. Tamtejsza ludność uważa, że drzewa rosną korzeniami do nieba. Do dziś nie wiadomo, jak powstała Aleja Baobabów.

Park Masai Mara

Jedyne takie miejsce na ziemi, gdzie można na żywo oglądać dziewiczą przyrodę. Kenijski park jest doskonałym terenem na typowe afrykańskie safari. Najwięcej w Masai Mara dzieje się w sierpniu, ponieważ wtedy różne gatunki zwierząt, m.in. antylopy gnu, gazyli oraz zebry z południowego Serengeti rozpoczynają swoją wędrówkę w poszukiwaniu wody i pożywienia. Szlak liczący aż 800 km rozpoczyna się w Tanzanii i kończy właśnie w Kenii. A widok tysięcy zwierząt naraz zapewni przyspieszone bicie serca.

Afrykańskie hity

Kilimandżaro (Tanzania) - najwyższa szczyt Afryki. Wznosi się na wysokość 5895 m n.p.m.

Wodospady Wiktorii (Zimbabwe, Zambia) - wodospady na rzece Zambezi. Uważane są za jeden z naturalnych cudów świata. Wysokość spadku wody wynosi 108 m, szerokość wodospadu 1,7 km.

Sahara - piaszczyste wydmy(ergi), pustynie żwirowe (serrir), kamieniste(hamada) oraz zielone oazy to najbardziej niedostępny region na świecie, leży na terytorium 11 państw.

Marrakesz (Maroko) - miasto położone na skrzyżowaniu saharyjskich szlaków przemierzanych niegdyś przez karawany. Słynie z tętniącego życiem placu Dżemaa El-Fna.

Kraj Dogonów (Mali) - tradycyjne wioski z chatami z gliny, kryte strzechą. Usytuowane na piaskowym klifie - ponad 150 km-długości uskoku Bandiagra. Wpisane na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO.

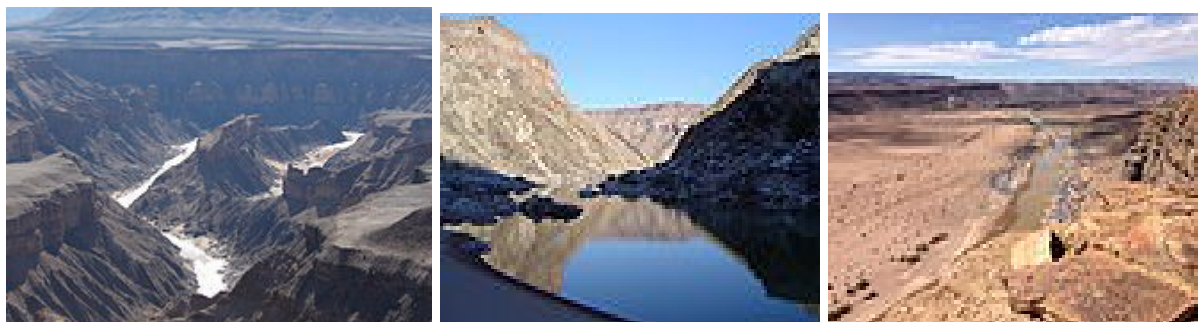
Kościoły Lalibeli (Etiopia) - nazywane 8 cudem świata, zostały wykute w wulkanicznym tufie w XII wieku. Niektóre wyrzeźbiono w całości z litej skały, jest ich 11. Wpisane na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO.

Wielki Rów Wschodni (Kenia) - największa rozpadlina geologiczna świata. Porośnięta sawannami, pocięta grzbietami wulkanów, z błyszczącymi taflami licznych jezior. Żyją tu niezliczone gatunki ptaków (m.in. różowe flamingi, żurawie, czaple), a także hipopotamy, krokodyle i wiele innych zwierząt.

Kanion Fish River (Namibia) - jest drugim co do wielkości kanionem świata, ustępuje tylko Wielkiemu Kanionowi w Arizonie. Można przejść kanion pieszo, ale to wyczerpująca i długa wędrówka.

Nyiragongo

Zachwycający i niebezpieczny afrykański wulkan z płynną magmą. Wysokość Nyiragongo – 3470 m n.p.m. – klasyfikuje go na czwartym miejscu wśród czynnych wulkanów Czarnego Lądu. Zbocza wulkanu początkowo są łagodne, jednak im wyżej tym bardziej stromo. Natomiast w wulkanicznym kraterze o szerokości 800 m i głębokości 770 m, słysząc bulgotanie największego na świecie jeziora lawowego, w którym temperatura przekracza tysiąc stopni.

Na zakończenie – sprawdź swoją wiedzę geograficzną:

Jak nazywa się drugi co do wielkości kanion świata?

Z czego znani są Dogonowie?

Jakie miasto jest stolicą Maroka?

Co to jest erg, serrir, hamada?

Gdzie znajduje się Aleja Baobabów?

W jakim afrykańskim państwie znajduje się najwięcej piramid?

Odpowiedzi znajdziesz w 3 numerze gazetki.

Korzystano ze źródeł: wikipedia, , turystyka. wp, obieżyświat, tajemnice – świata.pl, travelin.pl, globalquiz, dziedzictwo UNESCO, National Geographic, podróże.onet.pl, legal nomads, wiedza nieistotna, fajne podróże, ciekawe.org, kontynent xxi wieku, zorientowani.pl

W następnym numerze: ***Tanzania***